

[Aksel Larsen.]

dem, at der var et sådant forhold. Det stod ingen steder, og de havde ingen genpart af kontrakten. Jeg har henvendt mig til elektricitetsforsyningen i Kerteminde for at få klarhed over det. De var heller ikke klar over det. De havde ikke heller eksemplarer af disse underskrevne kontrakter, men havde på grund af hele den strid, der var opstået, skaffet sig nogle fotokopier af de eneste eksisterende eksemplarer af den afrevne del af cirkulæret, som værftet havde lagt sig på, så de kunne se, hvordan det så ud. Jeg må indrømme, at det var ikke så helt godt, at man ved kontrakter med folk ikke lader dem få en genpart af, hvad de skriver under på, og at kontrakten er udformet så sløret, at det er umuligt for selv begavede mennesker at finde ud af, at de derved forpligter sig til at betale tilslutningsafgiften på de 800 kr. Jeg synes, det var noget, man burde interessere sig for i boligministeriet, hvis det er noget, der sorterer under boligministeriet. Jeg kan ikke se andet, end at her har der været noget, der af en eller anden grund ikke var i orden, en eller anden udgift, man ikke har beregnet, og så har man klaret det på denne måde.

Men selv om det er noget, der optager beboerne i Lindøhusene uhyre meget, optager det også el-forsyningen i Kerteminde uhyre meget. Den kan simpelt hen ikke få pengene, beboerne nægter at betale. Det er hæderlige folk i el-forsyningen, de har ikke lyst til at henvende sig til sagfører og sende sagen til inkasso. Det er el-forsyningen, som sidder med sorteper, ejendomselskabet og værftet har klaret sig fint ved at lave deres kontrakter på den måde.

Selv om der har været meget røre blandt beboerne i Lindøhusene, er det væsentlige naturligvis det forhold, at lejlighederne er udlejet til fremleje og fremlejet på den måde, som både ministeren og jeg har redegjort for, ministeren naturligvis mere udførligt, end jeg var i stand til, nemlig som tjenesteboliger. Jeg har ved en debat om boligbyggeri måttet erkende min delvise ufornuenhed, at jeg ikke er tilstrækkelig inde i lejeloven og loven om boligbyggeri; det håber jeg man forstår at der er en naturlig årsag til; et enkelt menneske kan ikke nå at sætte sig ind i alt. Men jeg forstår ikke

— selv om jeg har gennemlæst lejeloven — det, som den højtærede minister netop har sagt, at også lejeloven beskytter fremleje. Lindøhusene kan da ikke være beskyttet. Der står udtrykkelig i fremlejekontrakterne, at når lejerne ikke mere arbejder på værftet, kan de sættes ud af lejlighederne med tre måneders varsel. Det er altså den beskyttelse, de har, der er ikke anden; og det vil kort sagt sige, at de er stavnsbundne. Der er ikke andre arbejdsmuligheder dér på egnen. Måske kan de få arbejde i Odense, men hvis de får arbejde i Odense, må de fraflytte lejlighederne i Lindø, og hvordan får de så lejlighed i Odense? Det er noget, man vil være uhyre betænkelig ved. Det kan få virkning på forholdene på arbejdspladsen mellem arbejdere og arbejdsgiverne. Det kan få følger i forholdet vedrørende lønninger, arbejdstid, alle de forskellige konflikter, der muligvis kan opstå på en arbejdsplads. Arbejderne er nu engang bundet til, at de må sørge for at beholde deres arbejde på værftet, for ellers ryger de ud af lejlighederne, og hvor skal de så flytte hen? Det forekommer mig, at dette er en slags feudaltilstand, som jeg virkelig troede vi var ved at komme væk fra i Danmark, og som jeg synes vi burde komme væk fra. For to-tre år siden var der tale om, at tekstilfabrikken Modeweg og Sønner i Brede helt skulle indstilles, eller måske var den allerede indstillet. Dengang ville man have beboerne af fabrikkens huse til at flytte, for de arbejdede jo ikke mere på fabrikken, og fabrikken var gået i stå, og det var tjenesteboliger. Der blev så meget offentligt tabernakel, så meget skriveri om denne sag, at man frafaldt kravet om øjeblikkelig fraflytning af de pågældende boliger. Der var avisers nok, der kunne indse, at der var noget galt i, at en fabrik på den måde havde krammet på sine arbejdere: enten arbejder de her på fabrikken, eller også ryger de ud af deres boliger. Ja, men jeg kan ikke se, at det er bedre det, der foregår ved Lindø, end det, der foregik ved Brede, jeg kan tværtimod se, at det er værre, fordi det, der foregår ved Lindø er noget nyetableret.

Jeg har fået den om jeg så må sige tekniske og lovmæssige juridiske forklaring på, at boligerne er blevet tjenesteboliger —